

Powstanie w Grecji rozszerza się

Venizelos stanął na czele ruchu

Na Krecie powstał rząd rewolucyjny

Obecna rewolucja, która rozgrywa się w Grecji, jest dalszym ciągiem walk trwających tam od r. 1923.

Jak wiadomo, 17 grudnia 1923 r. przewrót wojskowy obalił mo-

5.III.1935

Venizelos w Grecji jeszcze raz

Za zjawiskami ruchu rewolucyjnego w Grecji, który rozpoczął działać jawnie 1-go b. m. pod wieczór, przebiegało się od pierwszej chwili kierownictwo Venizelos'a, który też w dalszym przebiegu sprawy, przebywając na swej rodzinnej Krecie, okazał się wodzem ruchu.

Eleuterios Venizelos, który w r. ub. ukończył 70 lat, wypłynął na widownię polityczną europejską, po dwudziestoletnim kierownictwie udziałem w walkach o wyswobodzenie Krety i wcielenie jej do Grecji, gdy w październiku 1910 stanął na czele rządu greckiego. On to, jako premier ministrów do r. 1915, powiększa Grecję w wojnach bałkańskich 1912-13. Po wybuchu wojny europejskiej, stanowiąc na czele rządu na rzecz udziału w wojnie po stronie Sprzymierzonych przeciw Niemcom, Austro-Węgrom, Bułgarii i Turcji, borykał się o to z królem Konstantynem, wiernym Hohenzollernem, a po opuszczeniu przez króla w r. 1917, stanął znowu na czele rządu i przez udział w wojnie zapewnił Grecji świetny wzrost. Ustąpił, gdy głoszenie ludności w r. 1920 przywróciło do kraju Konstantyna, co jego znowu wygnało zagranicę. A gdy Konstantyn zrzekł się w r. 1922 tronu na rzecz syna Jerzego, Venizelos, wezwany do Grecji, nie zdołał jednak utworzyć rządu. Po obaleniu w grudniu 1923 monarchii i potem dyktatury Pangalos'a, który skazał Venizelos'a na wygnanie, dochodzi Venizelos znowu do władzy w r. 1928, ale utrzymać jej nie zdołał, gdyż gość wzięty rządzący od kilku lat w Grecji kierunek b. monarchistów pod wodzą Tsaldaris'a, stale zresztą obawiający się powrotu do władzy Venizelos'a.

Ostatni okres zmagania zaczął się od haniebnego zamachu pod Atenami, 6. VI. 33, na wracającego samochodem wieczorem od przyjaciół Venizelos'a z żoną, zasypanych kulami z innego samochodu, tak iż cudem wyszli oboje tylko poranieni, bo w samochodzie trafio 60 kul, okazało się, że zamach dokonała policja pod przewodem kierownika służby bezpieczeństwa Polychronopoulos'a i tow. na wysokich stanowiskach w tej służbie. A wykryto tę tajemnicę prostopad, że gdy sprawcy usiłowali spalić o 50 km. od Aten swój wielki samochód, oblawszy go naftą, wiesznik jakiś zgasił ogień, poczem ustalono, że wózek ten kupił niedawno pod fałszywym nazwiskiem, za 180 tys. drachm, rodzeniuteńki brat brat p. Polychronopoulos'a.

Wówczas zaś śledztwo, prowadzone na własną rękę przez zwolenników Venizelos'a, zmusiło rząd Tsaldaris'a do wkroczenia przeciw sprawcom, a gdy trzeba było jeszcze dopomagać władzom do wykrycia, po roku, jednego z głównych współników zbrodni, rozbójnika Karathanassisa'a, musiał ustąpić minister spraw wewnętrznych i kierownicy bezpieczeństwa, policji i żandarmerji. Ostatecznie, 24. IX. 34, zatwierdziła izba sądowa wniesienie oskarżenia przeciw dwunastu sprawcom z p. Polychronopoulos'em na czele.

Właśnie obecnie toczyła się długa rozprawa sądowa w tej sprawie. Nie dalej, jak w przeddzień wybuchu obecnych prób rewolucji, w czwartek 28. II. 35, błądliwy Georgiades wykazał, że zamach był przygotowany z największą dokładnością i z użyciem broni wyśkokowej. Nastroje były przełomowe.

Takie jest, w toku długoletnich walk wewnętrznych w Grecji, dalsze i bliższe tło walki, na którym raz jeszcze zjawia się postać sędziwego dziś Venizelos'a.

St. St.

narchię i skazał króla wraz z rodziną na banicję. Od tego czasu datuje się pasmo nieustannych walk pomiędzy różnymi ambitnymi generałami a politykami.

Ten stan ciągłego wrznięcia doprowadził nasamprzód do ogłoszenia dyktatury gen. Pangalos'a, który obawiając się potężnych wpływów właściwego twórcy republiki Venizelos'a skazuje go na wygnanie z kraju.

Rządy Pangalos'a nie trwały długo. Już w r. 1926 dyktator jest obalony i internowany. Venizelos wraca do kraju. Zdawałoby się, że Grecji zaświtała nowa era. A jednak walki trwają. Partia wojskowa wysuwa hasła monarchistyczne. Wybory r. 1928 dają wprawdzie Venizelosowi ogromne zwycięstwo, jednakże siły wrogów wzrastają. Twórca republiki odmawia przyjęcia stanowiska prezydenta, którym zostaje Zaimis, piastujący ten urząd do tej pory.

Wrogowie Venizelos'a stale rosną na siłach i umacniają się. Przed rokiem dokonano na Venizelos'a pod samymi Atenami zamachu rewolucyjnego. Śledztwo wykryło udział w zamachu wybitnych członków rządu, a rozpoczęty w tych dniach proces mógł skompromitować wielu dostojników państwa. Chodzą słuchy, że partia wojskowa nosiła się z zamiarem skończenia z przeciwnikami, aresztując wybitniejszych członków „Ligi Republikańskiej”. Nie jest wykluczone, że rewolta obecna jest uprzedzeniem tego kroku.

Zerwane rokowania

WIEDEŃ, 4.3. (ATE). Z Aten donoszą: Wbrew uspokajającym komunikatom rządu greckiego powstanie w Grecji nie tylko nie zostało stłumione, ale przeciwnie rozszerza się.

Wszczęte z inicjatywy rządu rokowania z przywódcami rewolucji nie dały żadnego wyniku. Rząd wysłał nową eskadrę samolotów bombowych, która ma za zadanie albo skłonienie zbuntowanych okrętów do powrotu, albo zniszczenie ich.

Przywódcą opozycji, były premier Venizelos, który przebywa obecnie na wyspie Krecie, zgłosił swój akces do powstania.

Dziś przed południem odbyła się w Kanea na Krecie wielka manifestacja, w czasie której Venizelos wygłosił płomienne przemówienie, wzywające do walki z rządem.

Zrewoltowane okręty zatrzymały się przy wyspie Milos. Dowódca zbuntowanej floty wezwany przez admirała Typaldosa, wydelegowanego przez rząd dla prowadzenia rokowań z powstańcami do poddania się, oświadczył, iż w tej chwili posiada jeszcze dość pocisków do prowadzenia dalszej walki.

W południe pojawiła się nad zbuntowanymi okrętami eskadra ciężkich samolotów bombowych i rozpoczęła bombardowanie okrętów.

Represje przeciw opozycjonistom

Rząd grecki jest zdecydowany stłumić ruch powstańczy przy użyciu wszelkich środków, stojących do jego dyspozycji.

Dziś rano przeprowadzono w Atenach, Pireusie i Salonikach liczne aresztowania wśród osób cywilnych i wojskowych, podejrzanych o współdziałanie z rewolucjonistami. W Salonikach aresztowano wszystkich posłów i senatorów, należących do opozycji. Posłowie opozycyjni, którzy zamieszkują w Atenach, wyjechali na prowincję.

Armia niepewna

Według informacji ze źródeł wiarygodnych nastrojów w armji jest niepewny. Znaczna część wojska okazuje wyraźnie swe sympatie dla powstańców. Gabinet grecki został częściowo zrekonstruowany. Przywódca partji rządowej gen. Metaxas powołany zo-

stał do rządu, jako minister stanu. W kołach przorządowych liczą się z tem, że udział gen. Metaxasa w gabinetcie Tsaldaris'a wzmożni wpływ rządu.

Powstanie rozszerza się

WIEDEŃ, 4.3. (ATE). Z Aten donoszą, że komunikacja telegraficzna z Kretą jest przerwana. W ostatniej chwili przyłączyły się do powstania liczne garnizony w środkowej i północnej Grecji, m. in. w Drama i Deceagacz. Rząd zarządził mobilizację trzech roczników armji i dwóch roczników marynarki. W godzinach wieczornych sytuacja zaostriżyła się ponownie i uważana jest również przez kół rządowe za bardzo poważną.

WIEDEŃ, 4.3. (ATE). Na Krecie przybyło kilku wybitnych polityków z opozycji. Według informacji z Krety należy się jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego liczyć z utworzeniem rządu rewolucyjnego na czele którego stanie Venizelos.

Mimo zapewnienia rządu o panowaniu nad sytuacją w kraju ujawniają się w północnej Grecji zwłaszcza w Macedonii i Tracji nowe ośrodki ruchu rewolucyjnego. Ludność wysp położonych na wschodnim i południowo-wschodnim wybrzeżu Grecji sympatyzują również z powstańcami.

Trudna sytuacja rządu

PARYŻ, 4.3. (PAT). Białogrodzki korespondent „Le Petit Parisien” donosi, że widoki oparcia sytuacji przez rząd grecki wydają się dość słabe. Na zasadzie wiadomości z Aten, otrzymanych przez Saloniki, można ustalić następujące fakty: flota jest skoncentrowana na Krecie, gdzie znajduje się Venizelos, który obecnie jest panem sytuacji na tej wyspie oraz na innych drobniejszych wyspach, w Salonikach w górnej Macedonii i Tracji.

Na czele wojsk zrewoltowanych na Krecie stoi płk. Tzanakakis. Wojska te poważnie uszkodziły samoloty wojskowe, które przybyły dla bombardowania floty.

W Białogrodzie śledzą z wielkim zainteresowaniem rozwój ruchu rewolucyjnego w Grecji i obawiają się sukcesu Venizelos'a, który, jak wiadomo, był przeciwnikiem paktu bałkańskiego, do którego pragnął wprowadzić szereg zastrzeżeń, w szczególności dotyczących granic albańskich.

Atak aeroplanów

ATENY 4.3. (PAT). Ateńska agencja telegraficzna donosi: dwa torpedowce ze zbuntowaną załogą zostały zaatakowane przez samoloty rządowe w pobliżu wyspy Cytery.

ATENY 4.3. (PAT). Samoloty, które brały udział w poszukiwaniu oddziałów się w kierunku Krety zbuntowaną flotą, rzuciły ogółem 25 kg. bomb. Według relacji lotniczych bomby te spowodowały znaczne straty materialne na okrętach oraz wywołały panikę wśród załogi.

Dziennik „Vradini” donosi, że samolot rządowy bombardował

dom Venizelos'a na Krecie. Floty powietrzna wysłana do bombardowania okrętów powstańczych musiała powrócić wskutek burzliwej pogody do Tatoi, gdzie oczekiwać będzie pomyślniejszych warunków atmosferycznych. Bombardowanie okrętów powstańczych miało rozpocząć się dzisiaj rano. Rada ministrów obraduje w permanencej.

Macedonia płonie

ATENY, 4.3. (PAT). — Premier Tsaldaris w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi Reutersa, oświadczył, iż jest on przekonany, że ruch powstańczy będzie bezlitośnie stłumiony. Venizelos, zdaniem Tsaldaris'a, nadaje się tylko na bohatera korsarzy.

Ruch powstańczy opanował nie tylko Kretę i część marynarki, lecz również i Macedonię. We wschodniej Macedonii powstańcy cofają się przed wojskami rządowymi. Ekspedycja wojsk do Macedonii odbywa się w tempie przyspieszonym.

BIAŁOGRÓD, 4.3. (PAT). — Korespondent agencji Avala donosi z Aten, że głównym ośrodkiem ruchu powstańczego jest obecnie Macedonia Wschodnia, gdzie toczy się zacięte walki. Garnizony w Ceres i Cavalla przeszły na stronę powstańców.

Tło polityczne rewolucji

LONDYN, 4.3. (PAT). Wypadki w Grecji wywołują w Anglii żywe zainteresowanie. Bliższe związki rodzinne angielskiego domu królewskiego z królewską rodziną grecką oraz stały po byłego króla Jerzego greckiego w Anglii przyczyniają się do tego, że prasa angielska bardzo ostro komentuje wypadki greckie. Naogół w prasie angielskiej panuje przekonanie, że liberałowie z Venizelosem na czele walczą przeciwko partjom rządzącym, zdradzającym wyraźne tendencje rojalistyczne.

Dunikowski już rozpoczyna systematyczną produkcję złota

PARYŻ, 4.3. (PAT). Były obrońca Dunikowskiego adwokat Legrand przybył do San Remo w towarzystwie eksperta Bonna celem porozumienia się z Dunikowskim co do eksploatacji jego wyznalaku.

Po półtoragodzinnej rozmowie Legrand oświadczył przedstawicieli „Matin”, że Dunikowski zamierza przystąpić do produkcji złota zapomocą swego aparatu. Jego dzienna produkcja wyniesie będzie około 4 do 5 gramów, które będzie sprzedawał po 50 centymów za karat, podczas gdy cena rynkowa złota wynosi około 70 centymów.

17 skazanych na śmierć za przemyt bomb do Austrii

WIEDEŃ, 4.3. (PAT). Przed sądem przysięgłych w Salzburgu odbył się proces 20 oskarżonych o przemyt z Bawarii do Austrii znacznej ilości materiałów wybuchowych.

17 oskarżonych skazano na mocy specjalnej ustawy o materiałach wybuchowych na karę śmier-

ci, jednego na 10 lat i jednego na rok ciężkiego więzienia. Jeden z oskarżonych został uniewinniony. Obrona wniosła o kasację 2 wyroku.

Nie przypuszczają tu jednak, by ten niezwykle masowy wyrok śmierci miał być wykonany.

Na 45 tys. katolików zaledwie jeden kapłan

Delegat Apostolski w Meksyku Mgr. Ruiz y Flores podał ostatni obszerny statystykę stanu religijnego w Meksyku.

Wynika z niej, że 7 milionów katolików jest pozbawionych kapłanów; 14 stanów nie posiada ani jednego kapłana, wogóle zaś na 15 milionów katolików jest zaledwie 333 kapłanów. Władze meksykańskie czynią wszystko, aby i te liczby zmniejszyć, dopuszczając się różnych szukan i przesładowań. Ci z pasterzy duchownych, którzy nie chcą opuszczać swej ołtarza — muszą ukrywać się, jak za czasów Nerona lub Djoklecjana.

W diecezji Guadalupe areybiskup Orozco wysławił 20 kapłanów; oczywiście — uroczystość ta odbyła się w tajemnicy i w ukryciu w podziemiach (dosłownie!).

Burmistrz m. Acapulco za potajemne ochrzcenie własnego syna kazał kapłana aresztować i skazać go na grzywnę.

Nie też dziwnego, że oburzenie w Meksyku przeciw takiej tyranii bolszewickiej wzrasta, mimo represji rządu.

Krwawa manifestacja w Meksyku

MEKSYK, 4.3. (PAT). Podczas manifestacji, skierowanej przeciwko socjalistycznemu programowi nanczania, ogłoszonemu przez rząd, doszło do zbrojnego starcia z policją. 7 osób zostało zabitych, a 30 odniosło rany.

Nowa fala powodziowa pod Warszawą

Centralne Biuro Hydrograficzne Ministerstwa Komunikacji przewiduje utrzymanie wysokiego poziomu wód na Wiśle pod Warszawą spowodowaną nową falą powodziową, jaką zaobserwowano w dolnym biegu rzeki. Fala ta nadejdzie do Warszawy za 4 — 5 dni i podniesie poziom wód jeszcze o blisko pół metra.

Warunki emisyjne Nowej pożyczki inwestycyjnej

Jak donosi agencja „Iskra”, uchwalony na sobotnim posiedzeniu Rady Ministrów projekt ustawy, upoważniającej Ministra Skarbu do wypuszczenia pożyczki wewnętrznej.

Projekty reformy studjów prawniczych w Polsce

Rady wydziałów prawa uniwersytetów polskich zajęły się projektami reformy studjów prawniczych. Obecny system nauki, prowadzenia egzaminów i t. d. ulega reformie.

Miedzy in. wysuwany jest projekt wprowadzenia egzaminów trymenstralnych, tak jak się dzieje na innych wydziałach, zamiast dotąd stosowanych egzaminów ze wszystkich przedmiotów równocześnie w końcu roku akademickiego.

opiera się na następujących zasadach:

Ustawa upoważni Ministra Skarbu do wypuszczenia pożyczki wewnętrznej w obligacjach na okaziciela do wysokości łącznej kwoty 200 milionów w złocie na rozbudowę sieci komunikacyjnej, roboty wodne i popieranie ruchu budowlanego oraz na inne inwestycje gospodarcze o znaczeniu ogólnopństwowym, jak również na częściową spłatę względnie konwersję ranych tytułów długu wewnętrznego Skarbu Państwa. Pożyczka może być wypuszczana odrębnymi emisjami, a spłata jej ma nastąpić najpóźniej w ciągu 50 lat od daty wypuszczenia, drogą stopniowego umarzania obligacji, losowanych w tym celu stosownie do ustalonego planu umorzenia.

Obok odsetek stałych będą mogły być ustanowione premje, rozdzielane pomiędzy obligacje drogą losowania. W razie ustanowienia pre-

mij odsetki stałe od pożyczki nie będą mogły wynosić mniej niż 3 od sta w stosunku rocznym.

Kapitał i odsetki pożyczki będą zabezpieczone całym ruchomym i nieruchomym majątkiem państwa. Kupony od obligacji będą wolne od podatku od kapitałów i rent. Obligacje nowej pożyczki będą miały wszelkie prawa papierów pupilarnych i będą mogły być używane do lokaty kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, jakoteż kapitałów fundacyjnych, kościelnych, korporacji publicznych, a wreszcie kasowy cywilnych i wojskowych.

Obligacje pożyczki, w razie ustanowienia dla niej premji, nie będą podlegały działaniu ustawy o utracie tytułów na okaziciela i ulogę będą przedawnieniu z upływem lat 20-tu od dnia wylosowania ich do umorzenia. Kupony od obligacji przedawniać się będą z upływem 5 lat od dnia płatności, a premja z upływem lat 10-ciu od dnia wylosowania (przez co jednak Ministrowi Skarbu służyć będzie prawo ustanowienia dłuższego przedawnienia). W razie użycia pożyczki na spłatę lub konwersję tytułów długu wewnętrznego Skarbu Państwa, Minister Skarbu będzie uprawniony do podwyższenia ustalonej kwoty pożyczki o kwotę imienną, osiągniętą przez taką spłatę lub konwersję zmniejszenia dotychczasowego długu wewnętrznego, zaokrągloną wzwym do najbliższej wielokrotności 5 milionów złotych.

Wkońcu projekt ustawy daje Ministrowi Skarbu upoważnienie do ustalania wszystkich innych warunków pożyczki.

Pielgrzymka Wielkanocna do Rzymu

Pod protektorem J. E. ks. biskupa Szlagowskiego Katolicki Związek Polek w Warszawie organizuje w dniach od 15 do 29 kwietnia pielgrzymkę do Rzymu i Padwy na uroczystości Wielkanocne i zakończenie Roku Jubileuszowego.

Informacje i zgłoszenia przyjmuje sekretariat K. Z. P. Warszawa, Krak. Przedm. 36.

Powodzie i lawiny w Hiszpanji, Francji i we Włoszech

PARYŻ, 4.3. (ATE). Z Madrytu donoszą o licznych powodziach, wywołanych nagłym topnieniem olbrzymich mas śniegu. W Villa Franca straty wyrządzone przez powódź wynoszą ponad 2 miliony pesetów. Wiele domów zostało zburzonych. Tor kolejowy na linii Coruna—Madryt jest przerwany w kilku miejscach. Po ciąg pociągów, który znajdował się w drodze do Madrytu został zatrzymany na linii. Wiele wiosek jest otoczonych wodą i zupełnie odciętych od świata. Kilka tysięcy osób znalazło się bez dachu nad głową.

RZYM, 4.3. (ATE). Włochy środkowe i południowe nawiedzone zostały klęską powodzi, która wyrządziła wszędzie olbrzymie szkody. Najwięcej ucierpiały prowincje Campagna i Latium. Rzeka Volturno, Tyber oraz ich dopływy wylały w niektórych oko-

licach na przestrzeni kilku kilometrów. Miejscowości, położone w dolinach tych rzek, znajdują się pod wodą, dochodzącą w niektórych okolicach do głębokości 3 m.

Liczne tory kolejowe m. in. na linii Neapol—Palermo i Rzym—Tivoli zostały przerwane. W górach rwące strumienie podmyły zbocza i spowodowały katastrofy wywołane uniesieniem się mas ziemi i głazów.

Przy ujściu Tybru w pobliżu Fiumicino zburzony został betonowy wiadukt kolejowy. Olbrzymie bloki betonowe wpadły do wody i uniemożliwiły komunikację na rzece.

TULUZA, 3.3. (PAT.). Ulewne deszcze, jakie ostatnio nawiedziły okolice, spowodowały zalanie pół uprawnych. Drogi pomiędzy poszczególnymi fermami stoją pod wodą, co uniemożliwia rolnikom

komunikowanie się ze sobą.

TURYŃ, 4.3. (PAT). W rejonie Montrose lawina zasypała dwóch myśliwych z Brusson, którzy polowali na lisy.

RZYM, 4.3. (PAT). Donoszą z Aosty: olbrzymia lawina śnieżna zasypała trzech studentów z Florencji oraz dwóch przewodników. Pięciu pozostałych członków wycieczki narciarskiej zdołało się uratować.

PARYŻ, 4.3. (PAT.). Lawiny śnieżne w Alpach francuskich pochłonięły dalsze ofiary. W miejscowości Walloire w Sabaudji masę śniegu zwały się na dom, przyczem 1 osoba poniosła śmierć na miejscu, dwie zaś ciężko poranione zdołano wyratować po energicznej akcji ratunkowej. W sąsiedniej miejscowości Valmeinier lawina zasypała dwa domy. Szczegółów brak.

